

Internet, piráti a svoboda

(od vydávání knih k SOPA/PIPA, ACTA či Megauploadu)

Jiří Zlatuška

ISSS Hradec Králové
3. dubna 2012

Piráti a boj kolem nás proti nim

- 17. ledna 2012 vynutí anglické Wikipedie na protest proti SOPA/PIPA,
- 19. ledna 2012 zásah FBI proti serverům Megaupload (aka „Mega Conspiracy“),
- Wikileaks během roku 2011.
- Novinka, kterou přinesly počítačové sítě?

Pirátství

- V češtině slovo vyhrazené pro námořní lupiče.
- V angličtině je primárním významem protiprávní kopírování a prodej knih, hudebních nosičů, videonahrávek, počítačových programů.
- Často spojováno s elektronickými nebo digitálními záznamy a zařízeními pro „domácí“ kopírování nebo Internetem.
- Bohatá historie, úzce spojená s rozvojem práv k duševnímu vlastnictví.

Slovníková definice

pi-ra-cy [uncountable]

1 the crime of illegally copying and selling books, tapes, videos, computer programs etc [↔ pirate]:

◀ *software piracy*

2 the crime of attacking and stealing from ships at sea

3 the crime of making illegal television or radio broadcasts

Definition from the Longman Dictionary of Contemporary English
Advanced Learner's Dictionary.

Slovníky angličtiny a „pirátství“

- Několik anglických slovníků vydaných po roce 1600 (Cawdrey, 1604; Bullokar, 1616, Cockeram, 1623; Blount, 1656; Coles, 1676) tento význam neobsahují.
- Chybí ve Shakespearovi, Francisi Baconovi, Hobbesovi nebo Miltonovi.
- Metaforicky užito ve tvaru „wit-pyrats“ Johnem Donnem roku 1611, ale týkalo se plagiátů (toto slovo začalo být užíváno kolem 1600 – Cervantes vydává 2. díl Dona Quijot roku 1615 jako reakci na plagiát A.F. Avellaneda z roku 1614).

Začátek užívání slova „pirát“

- Koncem 17. století velmi frekventované slovo: Defoe, Swift, Addison, Gay, Congreve, Ward, Pope,
- „pirát“ ve slovnících jako „ten, kdo neprávem vytiskne kopii díla někoho jiného“ (Buchanan 1757).
- Knihtisk přinesl rozvoj tisku knih jako řemesla a předmětu obchodu, ochrana proti pirátství byla součástí ochrany obchodních zájmů.

Ochrana duševního vlastnictví

- Patenty/privilegia v Benátkách od 13. stol. – nikoli jen vynálezy, ale činnosti prospěšné místní komunitě.
- V 15. stol. většina evropských panovníků udílela patenty na nová zařízení nebo nové činnosti.
- Neexistoval koncept práva na patent, jednalo se o panovníkem udělenou výsadu.
- Benátky 1477 – první obecné nařízení týkající se nových vynálezů.
- Patenty na nové činnosti vyžadovaly naučení dovedností místním pracovníkům.

Stationers a Stationers' Hall

- Company of Stationers (Caxton, po roce 1471) jako sdružení všech, kteří vstupovali do obchodu s knihami – tiskaři, vazači, knihkupci, atd.)
- Kód chování/oblékání, atd.
- *Registrace knih* v rejstříku ve Stationer' Hall
- Práva udělená společnosti královnou Mary roku 1557
- Registrace původně jako nástroj distribuce práce, velmi rychle se stala součástí ochrany komerčních práv

Patenty a knihy

- Monopolies Act z roku 1624.
- James I a Charles I získávali přes monopoly finance na občanskou válku 1642-60.
- Monopolies Act omezoval patenty na aktivity svěřené Koruně (váhy, míry, střílný prach).
- Po popravě Charlese I nastalo 11 let republikánského režimu, všechny patenty byly anulovány až do Charlese II.
- Sto let starý patent od Elisabeth II na právnické knihy získal R. Atkyns – první střet mezi právem a zvyklostí cechu.
- Tisk jako zajímavá komerční aktivita.
- Atkyns vs. Stationers: Atkyns dosáhl revokace práv udělených Stationers.
- Od roku 1688 vše v rukou krále (Oxforský biskup nazývá Stationers „pozemními piráty“ (Stationers užívá pro ty, kdo porušili registr termín „pirát“ od r. 1680.

Osvícenectví a pirátství

- V 18. století generovaly reprinty originálních knih masová množství knih za nižší ceny.
- Pirátství jako fenomén stejně důležitý jako knihtisk.
- Technicky se nejednalo o porušení zákona, pokud se tisklo za hranicemi - a to i Anglie vs. Skotsko.
- Výrazný efekt přeshraniční produkce v Německu.

Osvícenectví a duševní vlastnictví

- Condorcet vs. Diderot – Diderot chrání své zájmy proti cechu tiskařů.
- Condorcet (Fragmenty týkající se svobody tisku) – vědomosti se získávají smysly, které mají lidé stejné a, veřejný zájem má větší váhu, než osobní zájem autora.

Kant a autorova práva

- Kant – „*O špatnosti neautorizovaného vydávání knih*“ – potřeba zajistit výhradní práva pro vydavatele
- Práva leží u autora, vydavatel je jen „hlásná trouba“.
- Autorské vlastnictví podle Kanta nebylo oddělitelné od tvůrčího projevu.
- Kniha jako nástroj svobody slova.
- Piráti kradou člověku hlas, kterým hovoří
- Během let 1750-1800 problematika autorských práv začala být běžně diskutovanou.

Před copyrightem

- 18. století, Británie.
- 1707-9 skupina vydavatelů přesvědčila Parlament ke změnám tiskařského zákona.
- Ochrana nejen vytištěným dílům, ale hlavně duševnímu vlastnictví.
- J. Addison: výzva k zastavení skandálních praktik pirátů a jejich pomocníků.
- D. Defoe – právo nejen k vlastnictví, ale i autorské právo.
- „An Act for Encouragement of Learning“ (10. 4. 1710).
- Masivní pašování knih ze zahraničí.
- 1730 nový zákon zavádějící „literární vlastnictví“ resp. copyright (předběžná soudní opatření při porušení) – zahájil desítky let trvající spory.

Skotští piráti v. Londýňané

- Po roce 1710 masivní dovozy knih ze Skotska.
- Několik soudních sporů (Chambersova Encyklopedie a Diderotova Encyklopedie).
- 1759 – John Whiston, londýnský knihkupec, odstartoval masivní kampaň proti nákupu knih, které dřív vyšly autorům v Anglii.
- Následovalo několik soudních žalob proti prodeji ve Skotsku vytištěných/přetištěných knih nebo časopisů, jedna z nich Tonson v. Collins sledovala cíl případný pozitivní rozsudek poté z moci londýnského nejvyššího soudu rozšířit na Skotsko; soudce ale žádný rozsudek nevydal.

Skotští piráti v. Londýňané 2

- Několik soudních pří následovalo s argumentací typu:
 - v zemích svobody panuje utlačovatelská moc monopolů
 - producenti levných knih byli zváni „piráty a nájezdníky“.
- Právní argumenty vs. podpora veřejnosti.
- Edinburhský knihkupec Donaldson otevřel své knihkupectví s levnými knihami v Londýně.
- Po úspěšné obhajobě před soudy v Edinburghu Donaldson s provokativním vystavením knih v Londýně, následoval zásah proti němu a odvolání k Horní sněmovně, která mohla vytvářet legislativu i pro Skotsko.

Otázky nastolené pirátskou ofenzívou

- Rozdíl mezi autorstvím psaného textu a objevem?
- Je kniha něco jako stroj – a pokud ano, do jaké míry; pokud ne, proč?
- Vlastnictví objevů v matematice nebo přírodních vědách – může monopol trvat navěky?

Pozice sporu kolem pirátství v 18. století

- Protivníci existence vlastnictví psaného textu argumentovali shodou mezi autorstvím a vynálezem – zákon o monopolech z roku 1624 totiž omezoval jejich trvání.
(Donaldson: „Kniha je kombinací myšlenek stejně jako stroj.“)
- Zastánci existence tohoto vlastnictví argumentovali rozdílností a chtěli práva udržet neomezeně.
(Nepřímý argument přes kopírování: „Kopie stroje je jiný stroj, kopie knihy je totéž literární dílo.“
Argument před soudem: „Tisk knihy je fundamentálně odlišnou činností od výroby mechanického stroje.“)

Autorství na jednání Horní sněmovny

- Donaldsonova argumentace pře Horní sněmovnou v roce 1774: „Veřejná sféra vyžaduje, aby díla mysli mohla být šířena tak široce, jak je to možné.“
- Nepřetržitě vlastnictví díla knihkupcem, např. pro Newtonovy „Principia“, by zastavilo další pokrok, všechno vědění by bylo uzamčeno v majetku velkých vydavatelství.
- Lord Dalrymple: „Knihkupci hanlivě nazývají ty, kteří si zaslouží uznání za rozšiřování okruhu literatury přes nové vydávání hodnotných děl, piráty.“
- Lord Kames přirovnal kopírování knih aktu stvoření a monopol pro autory za chybu kosmických dimenzí.
- Finální verdikt stanovil, že literární vlastnictví neexistuje (a copyright je umělá ochrana vytvořená státem).
- Další kolo jednání před Horní sněmovnou tento závěr potvrdilo.

USA vs. UK

- Americký průmysl reprintů těžící z průmyslové revoluce:
 - mechanizace produkce papíru r. 1816, deset let před Británií (desetinásobek produkce papíru během 30 let),
 - parní tiskárny v kombinaci se železnicí pro rychlé šíření (během jedné generace se produkce knih zvětšila 8krát – romány tištěné na zadní straně jízdnicích řádů, atd.)
 - masové využívání tisku stereotypii a sdílení desek mezi vydavateli.
- Transatlantický business „The Game“, iniciovaný zprvu poptávkou po Scottově Waverley.
- Agenti v Londýně posílající knihy rychlými loděmi k reprintu v USA – vše, co v Londýně vyšlo, za nepatrné honoráře.
- Efektivita umožňující mít nový román v prodeji během 2-3 dní.
- Vzájemná válka vydavatelů stlačující ceny, vzájemné ekonomické ničení vydavatelů v době kolem roku 1822.
- Motiv pro boj s pirátstvím, pouze uvnitř USA.

Kontroverze uvnitř USA jednání vydavatelů o pravidlech

- Priorita publikace – první vydavatel zahraniční knihy má právo na neomezenou dobu.
- Priorita v periodických publikacích – právo vydat je v knižní formě.
- Priorita získání předlohy – předloha plus oznámení úmyslu vydat má zaručit prioritu.
- Priorita oznámení úmyslu vydat.
- Priorita autorství - první vydání zahraničního autora zaručuje i další díla.
- Penalizace proti těm, kteří nebudou dodržovat (nerealizovaný návrh nakladatelství Harpers).

USA a mezinárodní copyright

- H. Carey: Letters on International Copyright (1853) a The International Copyright Question Considered (1872).
- Idea: „Stupeň civilizace závisí na rozvoji vydavatelské činnosti“.
- Centralizace a civilizace – centralizace autorských práv jako v Londýně byla podle Careyho škodlivá, odtud odpor k mezinárodnímu copyrightu.
- V řeči v Kongresu roku 1865 označil přijetí mezinárodního copyrightu za sebevražedné pro USA.

USA a mezinárodní copyright 2

- USA přijaly zákon o mezinárodním copyrightu v roce 1890,
- Bernskou úmluvu však ratifikovaly až v roce 1988.
- Po dlouhou dobu bylo převládající doktrínou, že kopírovat zahraniční knihy je v pořádku – mezinárodní copyright byl nahlížen jako pokračování nadvlády Velké Británie nad svými bývalými koloniemi.

Pirátství hudby

- Masové šíření not a klavírních výtahů na začátku 20. stol (na přelomu století bylo v Británii publikováno zhruba dvacet milionů kusů ročně, náklady nejprodávanějších byly stovky tisíc).
- Před rokem 1770 byla hudba zcela mimo hranice copyrightu a pirátství neexistovalo z definice.
- Litografie rozšířila možnosti reprodukce.
- Rozšíření klavírů ve viktoriánské Anglii generovalo poptávku – kolem roku 1910 připadal jeden klavír/piáno na 10 obyvatel.

Pirátství hudby 2

- První roky 20. stol. – zátahy na neoprávněné kopie tištěné hudby.
- Spor mezi právem na domovní prohlídku a vymáháním autorských práv, nemožnost konfiskace tištěného materiálu, na který bylo nahlíženo jako na vlastnictví fyzického objektu – potišteného papíru (přeplněné policejní sklady – běžně 150-300 tisíc kopií měsíčně) – nefunkční zákon z roku 1902.
- Hlavním motorem byla cena – řádově levnější produkce pirátů spolehlivě vítězila: „Hudební svět musí zohlednit touhu mas sdílet potěšení z hudby vyšších tříd.“
- Množství zabavených not na konci roku 1903 vyvolalo zvláštní slyšení ve výboru parlamentu v lednu 1904.

Pirátství hudby 3

- Prosinec 1903 – zatčen organizátor („pirate king“) velké anglické sítě James Frederic Willets.
- Velmi úspěšná obhajoba vedená argumenty, že pirátství má významnou společenskou funkci a slouží veřejnému zájmu:
 - přináší levnou hudbu širokému obyvatelstvu;
 - zaměstnává tisíce Britů (legální vydavatelé tisknou v zahraničí, zatímco piráti zaměstnávají doma Brity,
 - slouží jako katalyzátor budoucích právních změn, které jsou vždy pomalé.
- Proces zahájený v prosinci 1905, založený mimo jiné na zločinném spolčení, skončil uvězněním Willetse na 9 měsíců,
- cena notových publikací následně vzrostla o polovinu...

USA - „Digital Millenium Act“

- Oběma komorami Kongresu jednomyslně přijatý zákon na nátlak velkých publikačních společností:
 - kriminalizace zdolávání ochranných mechanismů i šíření jejich kódu,
 - nejasná interpretace teritoriality zákona a jurisdikce,
 - absurdní důsledky (Secure Digital Music Initiative nejprve vyzvala k prolomení ochrany, pak hrozila autorovi kriminalizací).
- Potenciální těžkosti s tím, že protipirátská opatření mohou generovat víc problémů než užitku – například programy, které se z nosiče instalují kvůli dozoru (zneužití hackery).

Internet a nové možnosti šíření

- Napster - služba vyvinutá Shawnem Fanningem pro peer to peer výměnu hudby na mp3 (červen 1999 až červenec 2001).
- Žaloba od skupiny Metalica v roce 2000
→ soudní zákaz.

Internet a nové možnosti šíření

- Princip p2p sdílení i při použití torrentů – malé bloky chodící klientům distribuovaně z více míst (seeds) – velká redundance a malé nároky na propustnost připojení od primárního producenta dat
- Bram Cohen, duben 2001, realizace BitTorrentu
- Pirate Bay spuštěna v listopadu 2003
- Čtveřice zakládajících členů zatčena v dubnu 2009 a následně odsouzena
- Argumentace obhajoby založená na poskytování metainformací o torrentech i stahování pouze citovatelných úseků
- V lednu 2012 odhad cca 150 milionů uživatelů BitTorrentu

Kybersejfy (cybervaults)

- S rostoucí kapacitou datových připojení přesun aktivit na úložné servery (cybervaults).
- V Česku např. „ulož.to“.
- Známé zahraniční jsou např. Rapidshare, Megaupload, Hotfile, Fileshare, atd.
- Domény registrované ve třetích zemích, servery umístěné v místech dobrým připojením.
- Z hlediska stahujících uživatelů „neškodná služba“, z hlediska poskytovatelů dat ukládání privátních dat, často šifrovaných.
- Markmonitor odhadoval v roce 2011 frekvenci návštěv kybersejfků na 150 milionů návštěv těchto serverů denně,
- tři nejvytíženější servery měly 21 miliard návštěv ročně.

Kybersejfy (cybervaults)

- Rapidshare (Švýcarsko) podepsal smlouvu s Warner Bros. a v létě 2010 změnil firemní politiku - přestala praxe odměňování za soubory, které uživatelé stahují, nositelé práv se rychle domáhají rušení souborů a účtů uživatelů.
- Hotfile (USA, ruský majitel s pobytem v Bulharsku) – jihofloridský soud přikázal v srpnu 2011 vyhovět žalobě Asociace filmového průmyslu a vydat seznamy uživatelů; obhajoba odvolávající se na první dodatek ústavy i bulharské a evropské zákony na ochranu osobních dat neuspěla.
- Pouze občanskoprávní spory a náhrady, nikoli uplatnění trestního práva.

SOPA / PIPA - leden 2012

- SOPA – Stop Online Piracy Act – Senát.
- PIPA – Protect Intellectual Property Act – Sněmovna reprezentantů.
- Výrazně motivovány rozvojem kybersejřů.
- Možnost koncernů požádat vládu o vypnutí webu a pro vládu možnost vynutí realizovat.
- Zásah do fungování Internetu (vymazávání serverů, změny směrování, přesměrovávání na server FBI.
- Snadná možnost politického zneužití (např. použití před volbami).
- Mimo zákon by byly postaveny nástroje, které USA podporují v zemích omezujících svobodu komunikace.
- Riziko omezení vývoje nových inovací typu Youtube.
- Celosvětové vypnutí Wikipedie 17. ledna 2012 tyto návrhy odstavilo k ledu.

Francie: HADOPI – červen/říjen 2009

- V platnosti např. francouzský zákon HADOPI (Haute Autorité pour la diffusion des œuvres et la protection des droits sur internet – zákon pro šíření a ochranu tvůrčích děl na internetu) z roku 2009.
- Třístupňová procedura po stížnosti:
 - e-mailové varování, ISP má povinnost 6 měsíců monitorovat,
 - doporučený dopis s výzvou, povinnost během roku věc dát do pořádku,
 - ISP odpojí uživatele na dva měsíce až rok (ústavní soud doplnil soudní přezkum).
- Možnost souběžných postihů podle zákonů o ochraně duševního vlastnictví.

UK: Digital Economy Act červen 2010

- Office of Communications stanovuje pravidla sledování a žádá nápravu po uživatelích.
- Blacklisting webových serverů a uskutečněných kontaktů.
- ISP vykonává šetření a nápravu, pravidla postupu stanoví Office of Communications.
- ISP povinni dodat seznam uživatelů porušujících autorská práva, při překročení prahu stanovenému Office of Communications má držitel práv nárok na soudní zpřístupnění jejich identity.

Megaupload

- Kybersejf Megaupload = cca 4 procenta celosvětového provozu na internetu, 13. nejnavštěvovanější místo na internetu.
- Sít úložných serverů firem registrovaných v Hong Kongu,
- rozdělení informací potřebných k lokalizaci vyhledávaných souborů, aby vyhledávací mechanismy nebyly spojeny s úložišti.
- Finanční fungování využívající kombinaci malého počtu uživatelů platících za rychlý přístup k datům s dalšími, kterým je nabízena reklama (zisk generován z poplatků za reklamu).
- Filmové servery poskytující úvodní části filmů bez zaplacení přístupu a vytváření silné motivace pro to, aby uživatelé serverům za přístup zaplatili (příjmy z uživatelských poplatků jsou v žalobě FBI vyčísleny na 150 milionů dolarů, příjmy z on-line reklamy na 25 milionů).

Žaloba proti „Mega Conspiracy“

- Obžaloba vydaná 5. ledna 2012 ve Virginii.
- Zátah na několik fyzických osob na Novém Zélandě a servery a bankovní konta celosvětově 19. ledna 2012.
- 72 stran obžaloby proti „Mega spolčení“
podrobná analýza fungování rozsáhlé sítě úložných serverů patřících firmám registrovaných v Hong Kongu a finančních vazeb a transakcí na to navázaných.

Zátah proti „Mega Conspiracy“

- Obvinění z účasti na vydírání,
*spolčení za účelem porušení autorských práv,
spolčení za účelem praní špinavých peněz a
dvou závažných trestních deliktů porušení autorských práv* týkající se fyzických i právnických osob.
- 19. ledna 2012 zatčení na Novém Zélandě spoluzakladatelé podniku a šéfové marketingu, programování a síťového provozu, tři Němci a jeden Holanďan, byli ve čtvrtek 19. 1. zatčeni v novozélandském Aucklandu.
- Obvinění dále grafický designér ze Slovenska, německý šéf obchodního rozvoje a estonský programátor a šéf rozvoje.
- Obstaveno 64 bankovních účtů (jeden v Československé obchodní bance na Slovensku), 27 aut nebo motocyklů, některé z nich s poznávacími značkami v překladu znějícími „BŮH“ „ZFETOVANÝ“, „VINEN“, „MAFIE“ nebo „HACKER“, monitory, 60 počítačů Dell Power Edge R710 vhodných pro vysoce výkonné modulární skříňové sestavy, umělecká díla a 18 doménových jmen.
- 22. února 2012 Kim Dotcom propuštěn na kauci, první slyšení se očekávají v květnu až červenci.

ACTA – „obchodní dohoda proti mezinárodnímu padělatelství“

- Iniciativa USA, Japonska a Kanady z roku 2006,
- poté se připojila EU a Švýcarsko,
- od roku 2008 oficiální jednání, velký stupeň utajení.
- Výrazný tlak producentů digitálních materiálů podléhajících autorským právům, zprávy z utajených jednání naznačovaly:
 - zapojení poskytovatelů Internetu do ochrany držitelů práv;
 - překračování ochrany osobních údajů ve prospěch ochrany práv (včetně např. prohlídek na hranicích);
 - stanovení škod podle vydavatelů, v podstatně vyšší míře, než dnes.

ACTA – „obchodní dohoda proti mezinárodnímu padělatelství“

- Podepsána v lednu 2012 v Tokiu.
- 31 signatářů (Japonsko, Korea, Austrálie, Nový Zéland, Kanada, Maroko, USA, Mexiko, Singapur, Švýcarsko a EU a členské země),
- mimo stojí Čína, Indie Brazílie i Rusko.
- Dohoda platí mimo Světovou organizaci obchodu (WTO) na rozdíl od smlouvy TRIPS z roku 1994 se 155 signatáři,
- platí i mimo Světovou organizaci duševního vlastnictví (WIPO).
- Potenciálně se může stát významným prvkem tlaku rozvinutých zemí směrem k zemím rozvojovým.
- Řešeny jsou otázky obchodně politické, nikoli otázky svobody slova.

Co v ACTA není

- Nepřikazuje odpojovat domácnosti od internetu.
- Nezakazuje domází stahování nebo zhlížení filmů, poslech hudby, stahování obrázků, map, textů pro neobchodní účely (osobní potřebu).
- Ochrana soukromí pro neobchodní potřebu není dotčena.
- Není dotčeno volné užití děl v soukromí.
- Neobsahuje represe typu francouzského HADOPI (tříkrát a dost).

Výhled?

- Pirátství vzniklo v období 1660-1680.
- Dnes žijeme cca 150 let v éře vymáhaných autorských práv / copyrightu.
- Vztah ceny a dostupnosti, podpory tvůrčích činností, decentralizace přístupu autorské produkci, otázky cenové politiky či dostupnosti,
- ale zejména vztah mezi tvůrčími činnostmi a obchodem zůstávají na právní úrovni zhruba stejné, jak se ustanovily mezi polovinou 18. a koncem 19. století.
- Problémy vypadající na první pohled nově a technologicky jsou ve skutečnosti analogiemi toho, co zde již bylo.

Podpora rozvoje?

- Přístup rozvojových zemí k duševním produktům – zhruba se stejnou důležitostí, jako USA koncem 19. stol.
- Technologické možnosti typu projektu Google scanned books (dohoda dosažená v souvislosti s žalobou může v USA knihy masově zpřístupnit; plán na vznik „Registru knižních práv“ – analogie The Stationer’s Registry pro digitální věk?).
- Princip užití pro osobní nebo výukové účely.
- Nevede uplatňování paradigmat z doby průmyslové revoluce k eskalaci krize duševního vlastnictví?

Tim Berners-Lee: Long Live the Web: A Call for Continued Open Standards and Neutrality

manifest z prosince 2010 (Scientific American)

- **Základem je univerzalita**

Zachován by měl být princip univerzality, který umožňuje, aby web fungoval nezávisle na konkrétních typech počítačů, použitého programového vybavení nebo způsobu, kterým jsou tato zařízení připojena k síti (omezení tohoto typu zavedly v 2010 Google a Verizon pro přístup z mobilních telefonů).

- **Otevřené standardy podporují inovace**

Technické standardy musí být volně, bez placení licencí a bez nutnosti vyžadovat povolení jich využít pro tvorbu nových aplikací přístupné komukoli – patenty nebo webové služby, ke kterým se přistupuje jinak než prostřednictvím standardních odkazů omezují možnosti inovací.

Long Live the Web: A Call for Continued Open Standards and Neutrality

- **Web jako vrstva existující nezávisle na internetu**

Webové aplikace, odkazovaná data a další budoucí nástroje využívané na webu se budou rozvíjet jen tehdy, podaří-li se ochránit základní principy, na kterých web funguje jako médium, i funkční oddělení webu jako služby, která je realizována nad sítí, kterou je internet.

- **Elektronická lidská práva**

Ve Finsku je od října 2010 přístup s rychlostí 1Mbps občanským právem.

- **Zamezení slídění**

Ohrožení internetu projevující se tak, že firmy nebo vlády ovlivňují nebo špehují internetový provoz, omezuje základní práva člověka ve vztahu k informačním sítím.